

ЗАЧИН

Найперше в тривожному очікуванні народжувався страх.

Він липнув до тіла, як розлита в морі нафта до пташиного пір'я. Сковував рухи, суперечив розуму — кожне тріпотіння скидалося на відчайдушні спроби відтягнути момент обернення. Сойка билася об підлогу.

Перетворення лякали. Не безпідставний страх темряви брав гору, а неспокій і жах того, хто колись уже конав на межі — між людиною й твариною, не здатний без чужої помочі стати ні тим, ні тим.

Далі слідував біль.

Лопатки звелися під неприродним кутом, ніби їх хтось намагався вирвати. Вона впала — ліктями й колінами на брудну долівку. Колюча агонія ламала спину, де крила вросли назад у людське тіло. Їх уже не було видно, а все всередині досі пекло. Майже рік у пташиній подобі, а тепер — знову людина.

Відьма встала й похитнулася. Плечі тягнуло тупим болем — перекидатися й замолоду було нелегко, а зараз — і поготів. Її старі ноги ще не звикли ходити, наге тіло трусило.

Останнім накривав холод.

На запилюжених дверях шафи навіть у тьмяному місячному світлі було видно сліди долонь. Вона витягнула зсередини побиту міллю шубу й тремтячими руками накинула на себе. Через розбиту шибку по хаті гуляв грудневий вітер. Підлога під босими ступнями здавалася льодом, але відьмі спершу треба було впевнитися, що її тіло — наново її. Візерункове покривало для крісла, яким було завішене дзеркало, полетіло вниз.

Собаки по селі завивали, аж заходилися.

Відьма вдоволено всміхнулася своєму відображенню — її нюх досі лоскотав запах чужої крові.

РОЗДІЛ 1

У кімнаті було темно й тихо. Матове скло дверей вітальні фарбувалося тьмяно-жовтим — мама ввімкнула світло в кухні. Саша сів на дивані й потягнувся, намагаючись прогнати рештки сну. Голова гуділа, наче вулик.

Саша поплентався через коридор і став на порозі.

— Чого не розбудила?

На кухонному столі лежала купа зошитів. В одному з них, розгорнутому, так рясніло від червоної ручки, що в очах почало різати.

— Восьмий клас, а в нього «питаєця», — буркнула мама й згорнула твір горе-писаки. — Сашенько, дитино, ти зранку так, бідний, наробився. Якраз розіспався добре, а я буду будити? Чи мені перший раз свиням-курам давати самій?

— Поміг би...

— Надопомагаєшся ще. Вечеряти будеш чи молочка вип'єш?

Після пообіднього сну, який затягнувся — Саша глянув на настінний годинник над календарем на 2018-й рік — аж до дев'ятої вечора, не хотілося нічого. Тіло було ватяним. Навіть підйом о п'ятій ранку на електричку не завдавав його організму таких підступних ударів, як рішення трохи перепочити посеред дня.

— Люську, сусідку, бачила ото. Каже, дощі на той тиждень передають. Тільки що стаєш робити — вона зразу каркає на погане. Треба було все-таки почекати.

Це був закон підлості: варто лише викосити площу, як наступного дня починався дощ. Сашині плечі після ранішнього покосу люцерни нили — анонс завтрашньої крепатури.

Спершись на кухонну шафу, він несвідомо тер ліву руку.

— Болить? Може, я зателефоную до Свідзінського? Він тебе прийме, подивиться.

Свідзінський був травматологом у райлікарні та маминим колишнім однокласником. Веселий невисокий дядько, у кабінеті якого висів плакат «Якщо життя зрослося не так, треба ламати й зрощувати наново». Саме він пів року тому лікував Сашин відкритий перелом променевої кістки.

— Фігня, — махнув рукою хлопець. — Самі кажете, дощі будуть. На погоду ние, а так усе добре.

— Олександрє!

Він уважно глянув на маму. За широковідомою сімейною прикметою, повне ім'я — до позачергової години класного керівника.

— Щоб я не чула отакої лексики!

Вчителька української мови — то не професія, то вирок.

— Ти ж навчаєшся в культурній столиці України!

— Не те що Дяченків Павлик — у місцевому Гарварді під назвою ПТУ, — Саша потряс правою кистю, тикаючи вказівним пальцем у стелю.

За це отримав гучне докірливе цокання, але більше нічого — мама не гнівалася.

— До речі, не ПТУ, а віднедавна коледж. І так — ти в мене розумашка, — всміхнулася вона. — Я можу тобою пишатися.

Дорога від села до Львова займала більш ніж половину дня, тому часто приїжджати додому не вдавалося. Раз на два-три тижні, лише на два неповні дні. Через це мама була завжди особливо веселою й радісною попервах, як-от зараз, і навіть не дратувалася через неграмотних учнів чи його саркастичні ремарки.

— Мам...

«Скажи їй, — бумкав у голові паскудний голос совісті, — який ти вумний-розумний. Завалився на другій сесії. На якомусь паршивому модулі».

Довбана латина з її довбаною викладачкою! Навіщо взагалі біологам латинська мова? Вони ж не філологи.

Зізнатися мамі про те, що тепер не лише на підвищену, а й на звичайну стипендію нічого сподіватися, Саша не міг уже третій день. Спершу думав, що вдасться якось улагодити, а сьогодні приїхав додому й просто не наважувався.

— Я... — не в змозі вим'яти, що хотів, решту фрази пробурмотів майже під ніс, — я вийду провітрюся. Голова як банька.

— Візьми разом скибку хліба, кинь Туманові.

Її голова — волосся трохи відросло після останнього фарбування й була помітна сивина, якої за останній рік значно побільшало, — знову схилилася над зошитами.

— Сашенько! — гукнула мама, коли він уже вийшов за поріг. — Зайди завтра зранку до баби Юстини, у неї щось антена не тягне.

— До кого?

— До Юстини! У колишній Марфушиній хаті живе.